

A „MURAKÖZ“
megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési árak:
Egészévre 4 frt. — kr.
Félévre 2 frt. — kr.
Negyedévre 1 frt. — kr.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Muraköz“ szerkesztőségéhez, az előfizetési díjak pedig Fischel Fülöp könyvkereskedéséhez Csáktornyára küldendők.

MURAKÖZ

MEDJIMURJE

„MEDJIMURJE“

Izrazi svaku nedelju

Céna ma je:

Na čelo leta 4 frt. — kr.

Na pol leta 2 frt. — kr.

Na četvert 1 frt. — kr.

Sva pisma i pošiljke naj se pošiljaju „Uredništvo Medjimurja“ a predplata knjižaru Filipa Fischela u Čakovcu.

VEGYESTARTALMU HETILAP | NOVINE ZA MEDJIMURSKI PUK.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP. — IZLAZI SVAKU NEDELDJU

Csáktornya 1885. október 14.

A lókiállítás kitünő sikeréhez nem kis mértékben járultak a muraközi s muravidéki lovak. Ezt konstatálták az összes hazai s külföldi lapok. — A muraközi lovak ki tartó munkaképessége, ereje, sajtáságos alkata: széles mell s hát és rövid lábak; magyarán mondva: tenyeres talpas kinézések mindenkinek feltűnt. Sőt egyik első rendű lapunk tudósítója, lovainkat az elefánthoz hasonlította. Így ír róluk: »A muraközi roppant igások, kampós arcukkal, hatalmas előrészeikkel olyanok, mint megannyi lóhőrbé bújtatott elefánt.« Nekünk, akik naponként látjuk a gabnával, kavicscsal s egyéb teherrel ugyancsak jól megterhelt szekerek elé fogott muraközi lovakat s szemléljük erejüket, nem tűnik fel azok kitartó ága, ereje, azonban ha összehasonlítjuk azokat más vidékbeli lovakkal, a nagy különbség a muraközi lovak előnyére, feltűnő lesz.

Hazánk más vidékén lakó gazdaember nem hiszi, hogy az a munkabíró muraközi ló egész életében nem eszik zabot, hanem csupán szénát, leggyakrabban árpaszalmát, tőköt s néha egy kis marok kukoriczát — Pedig ez tény s e tény emeli értéküket a gazda előtt.

A muraközi lovak a nóri jellegű igások fajához tartoznak s mint ilyenek fajjellegük-nél fogva a kiállításon külön csoportot képeztek. Muraköz- s a zalamegyei, vendvidékből 24 ló volt kiállítva.

A muraközi lovak már az 1848. előtti időben jó hírben állottak és igen keresettek voltak, az akkori Zalamegye kiváló gondot fordított a tenyésztés emelésére, mely a muravidéki lakosság jólétének egyik főforrását képezte, mert a muraközi lovak főleg a stajer, ausztriai, karinthiai, sőt olaszországi vevőknél is igen keresettek voltak és magas áron vásároltattak. A közbejött viszonyok folytán azonban a megyei pártfogás megszűntével a muraközi lótenyésztés is alászállott és elcsúszott; országos lótenyésztési érdekeink újabb lendületével azonban a kormány figyelmét a muraközi lónevelés sem kerülhette ki, és igen helyesen, mert e kitünő munkás lófajta ma már nem csupán vidéki érdekekkel bír, hanem egyáltalán nagy gazdasági értéket képvisel, mely kellő fejlesztés által megfelelő természeti és gazdasági viszonyok közt megbecsülhetlen s aránylag legdrágábban fizetett munkáslovak ad. A kellő figyelem és gond ugy a kormány, mint a megye részéről legujabban az 1879-ik évtől fogva fordított ismét a muraközi lótenyésztés ügyére, és hogy mily sikerrel, azt a jelen kiállítás fényesen igazolta, de kellőleg méltányolta a kiállítás jutyánácsának szakosztálya is azáltal, hogy az ezen csoportra engedélyezett összes 1500 frk. jutalomdíjakat a muraközi kiállítóknak ítélte oda.

A kormány figyelmét a muraközi s muravidéki lovakra megyénk tevékeny alispánja, Svastics Benő ur hívta fel, s buzgó, fáradhatlan utánjárásának sikerült a kormány anyagi s erkölcsi támogatását kieszközölnie. Tanffy min osztálytanácsos ur s a vidékbeli szakközvetítő tevékenységének köszönhető nem kevésbé az elért siker.

A kiállításon alispán uron kívül a megye megbízottja, Vranicsics Károly csak-

tornyai szolgabíró, Szmodits Elek m.-szerdahelyi földbirtokos, Tivadar Ferencz dekánoveczi és Nagy Sándor bellatinczi jegyző urak mint biztosok buzgólkodtak, hogy a siker teljes legyen.

A muravidéki kiállítók közül a következők lettek kitüntetve: Jurisaga Ferencz, Miklavecczen 400 frk. „Gurk“ nevű lováért, Rahoda Márk, Bellatinczon 300 frk. „Pluto“ nevű lováért, Szucsecz Iván, Orehoviczán 200 frk. »Nestor« nevű lováért, Vadlya Menyhért Hodosánban 200 frk. „Szikra“ nevű lováért, Rob József, Mura-Szerdahelyen 100 frk. »Lissa« nevű lováért, Zorko István, Lippahóczon 100 frk. „Fux“ nevű lováért, Vurusics Mátyás, Hlapicsinán 100 frk. »Csillag« nevű lováért.

Dicséretet érdemelnek ezeken kívül a következő t e n y é s z t ő k, akiknek lovait a bizottság alkalmasnak találta a kiállításra felküldeni: Szobocsan István, Lapsina, Grúskovnyák Mátyás, F. Bisztricza, Jancsecz Nándor, Szoboticza; Jankovits Márk, Jursevecz; Simunkó Imre Podbreszt; Kanyér Flórián, Orehovicza; Sántek Antal Novákovecz; Kodba József, M.-Szerdahely; Kozják András, Benkovecz; Drzsanics Jakab, Turcsisce, Furdí Tamás, Domásinecz; Szucsecz Iván, Orehovicza, Vrazsics Mátyás, Goricsán, Juhász Lukács Derzsimorecz, Radoha Márk, Adriancz.

CSARNOK

Budapest 1885 október 14.

Berontok a minap egy redactor ösmérsőnhöz holmi kritikai elmefuttatással az oldalzsemben. Ott ült szegény szerkesztő íróasztalánál, előtte, mögötte, közötté papiros garmada. Karoszeke úgy emelkedett ki a padmalyt ellepő papiros tengerből, akár az Ararat hegye a vízőnőből (én ugyan se vízőzöt, sem Araratot világeletemben nem láttam.) Örvendő mosolygal fordult felém, amint beléptem. „Ezer esztendeje nem látalak öcsém, mi hírt hozasz a nagy világból? Kérdé vidáman, verejtékes üstökét türölgetve keszkenőjével. Én néhány üdvözölő szó után felőtöm mélyeséges zsebében iratom után kezdtem kotorászni, minek láttára egyszerre megcsappant jó kedve. Keserű rezignációval vakarta meg tarkóját, azután tragikus mellhangon megszólalt. Hát te is fiam Brutus?! — „Nem értek“ feleltem — Nem-e?! . . . Hát te benned is úgy meg kell csalatkoznom, mint többi barátaimban? Nem elég az a milliöm süldő poéta, még te is rá m másol, mint tegnapi Sándó és Miska, kiket pedig barátimnak hittem! Ne nézz reám oly kérdőleg. Kivülről tudom, m t tartalmaz irományod akár előre elmondom, körülbelül hogy kezdődik ilyesformán ni;

„Hull az eső, az idő beh szomorú — szivem hervad, mint a tépett koszorú“ Vagy; Sárga haraszt zörög lábam alatt . . . ez az élet keserű egy falat. Avagy „Zivatar lesz, veres az ég alja szivemet a bánat körülnyalja.“ Vagy pediglen „Hull az eső nagy cseppekben, akár egy pogácsa — kebelemben színtelen dong a bú kalapácsa!“ Vagy ilyen . . .

De kérlek, kiméld tüdődöt! Vess előbb egy pillantást ez iratra és meglátod, hogy semmi ilyes nincs benne! — Beletekintett és homloka derengeni kezdett. Boocsáss meg, babám, de annyi fájdalmas csalódáson kellett mostanában átessenem hogy setét gyanum könnyen megérthető. De hogy is ne? mikor a süldő poéták sáskahadán kívül még barátim is (most már csak voltak) meghrohantak — öszi versekkel! Majd megfúlok már a sok „hangulatteljes“ strófból, mert szerkesztői lelkiismeretem parancsára, hogy végig

betűzzem valamennyit! Barátom, egy idő óta oly é r z é s s e l ülök le mindig karszékembe minővel csak Dózsa György telepedhetett izzó trónusára. Se éjjelem, se nappalom e zöngényektől, melyek szinte kosárszámra érkeznek az ország minden tájáról, aláírva Dallífy Bogumilek, Szellőfi Adolárok és Harmath Udikók rémséges seregétől! — Ez az ősz a legveszedelmesebb szaka az esztendőnek. A tavasz nyomába se hághat, a nyár és tél kismiska hozza képest! A leg-sivárabb, legkietlenebb fantáziát is csodásan megtermékenyíti egy aféle „szomorú őszi eső.“ Hidd el, csontig áztam már attól a tengernyi „csendes őszi permetegtől,“ kedélyemre nehezedett az a rengeteg sok „mela borulat“, minden zöreire azt hiszem, hogy „bus szél zörrenti a bokrot“, éjszaka meg fekete csókák vavakolnak fütembe. . . Irtózatoss élet ez! Ha majd időt szakíthatsz magadnak, leírhatod kinszenvedéseimet akár a saját lapom számára ilyen cím alatt: „Egy szerkesztő mártíromsága.“ Leírnamagam is, de — de tőnkre vagyok silányitva!“ — Megigertem neki és elsieltem, egyedül hagyva őt busongó verseinek közepette. . .

. . . De nem csak a süheder költők, hanem a katona-ujoncok hónapja is ez. Úgy szeretem elnézegetni azokat a rekrut-capatokat, amint egy szál frajer vezérlete alatt nekiindulnak a sárgára meszelt kaszárnyának. Pirosképu, dali falosi legények gyöcsüngben, gatyában, batyu vállakon, süvegükön háromszínű rózsá, ajkukon a babájuk csókja. Azzal a nemzetiszín pántlikával, virító kék-kardával pörge kalapjukon, azzal a labajókra tűzött kései rózsaszállal mintha a nádvískos talu, a kalasz hullámos róna üde köteszetéből hoztak volna m a g u k k a l egy darabot a tővörös szürke prózájába . . .

E népies jeleket a népsziművek hősnője, Blahánét juttatja eszembe, ki e hó első estéjén röppent vissza régi puha pelyhes feszkébe. Török Zsófit adta ezuttal először és nem hiába a „Piros bugyellarisban lépett föl, de olyan piros jókedvvel is játszott, minővel már régen nem. . . Persze volt rengeteg tüntetés, kihívás, éjjenaj, taps, koszorú . . .

. . . Wales hercege, az angol trónörökös itt időzött fővárosunkban, mint Károlyi Alajos gróf vendége és a nemzeti kaszinó ünnepeltje. Érdekléssel szemlélte meg kiállításunkat, kivált lókiállításunkat . . . lévén ő nemcsak Európa legjobb gavalérja, de szenvedélyes sportember is. Magyar paripáink nagyon megnyerték tetszését, nemkülönben, sőt még jobban a — magyar nők. Boocsánat ez udvariatlan egymásutánért, de a magyar nyers közmondás tanított erre, mely szól illetéknépen: „Ne higj a világos felhőnek, a görhes lónak és a mosolygós asszonynak.“ Úgy bizony.

FŐVÁROSI LEVELEZŐ

H I R E K.

— A hivatalos lapból. Ö császári és Apostoli Királyi Felsége a neml. igazságügyi minster ur előterjesztése folytán: a perlaki ujonnan szervezett kir. járásbíróshoz, mely működését f. november 1-én megkezdí, járásbíróvá: Gótz Ferencz muraszombati albiró urat legkegyelmesebben kinevezni, szintén oda aljbiróvá: Simon Lajos csáktornyai albiró urat legk. áthelyezni méltóztatott.

— Édes a méz! Ezt tartották Kocsis Balázs, Kollarics György gárdinoveczi, Horváth Lukács domasineczi subanczok is, midőn a f. október 1-én éjjel Turesiacsén Deutsch Salamon méheséből négy, mézzel telt kópút elemeltek. Hős tettők kitudódván, e két utóbbi a csendőrség által elfogatott, Kocsis Balázs pedig megugrott, de gonosz lelkiismerete által furdaltatva a vizsgálóbíró ur előtt jelentkezett s most mindhárom jómadár a kir. jbiroság börtönében tündök a méz édesége és a fogság keserűsége felett.

— A csáktornyai vásáron a varazsdi gyepmester s egy vend földmivelő ugyanazon egy lóra alkudtak. A gyepmester félvén, hogy a vendvidéki lakos megveszi előle a lovat, mérgében előrántotta bicsakját s a vendet súlyosan megszurkálta. A vitez gyepmestert a csendörök letartóztatták.

— Jófekonyáság Hochsinger Sándor úr, csáktornyai kereskedő nősülésének évfordulója alkalmából f. hó 15-én a „Muraköz“ szerkesztőségének huz forintot adott át azon célból, hogy az, az áll. képezdei növendékek segélyegylete gyarapítására fordíttassék. A midőn nevezett összeg átvételét nyugtatom a képezdei ifjuság nevében a szives tanügybarátuak leghálásabb köszönetemet nyilvánítom becses adományáért. Csáktornya. 1885, okt. 15. A képezde igazgatósága.

— Tanügy. Mendl János perlaki áll. iskolai tanítót a boszniai kormányzóság Besu-Dubica községébe rendes tanítónak nevezte ki. Glád Ferencz nedeliczi kántortanító, lapunk t. munkatársa f. hó 9-én egyhangulag kottorii kántortanítónak választott meg. Steinauer József kottorii tanító állomásán véglegesített.

— Az orsz. kiállításra a nőri jellegű lovak csoportjában első díjat nyert Jurisaga Ferencz miklavéczy földmivelő „Gurk“ nevű ménjét a helyszínen az állam 700 forintért megvette.

VEGYESEK.

Szépirodalmunk egyik ága sem örvend napjainkban oly virágzásnak, mint az elbeszélő irodalom. Ezt főleg a magyar társadalom hatalmas fejlődésének köszönhetjük, mely a figyelmes szemlélőnek lépten-nyomon a legérdekesebb tárgyakkal kínálkozik. Tolnay Lajos és Mikszath Kálmán voltak azok, kik e társadalmi mozzanatok az irodalomnak meghódítottak: amaz széles körben, bámulatos jellemző erővel és sujtó szatírával, ez kedves gyönyörködtető humorral. Nyomukban halad egész újabb elbeszélő költészetünk. Sajnálattunkra azonban eddig még nem volt lapunk, mely mind e törekvéseket egyestve az elbeszélő irodalomnak és ezzel együtt az új Magyarországnak képét tárná elénk. Annál kellemesebb meglepetést szerezett nekünk egy szépirodalmi vállalat, mely elérte azt, a mi mindeddig még nem sikerült: regény és beszély irodalmunk tükrében a multat valamint a jelen társadalmi mozgalmakat teljesen és hűven bemutattatni. Ez eszmét a „Gondűz“ben látjuk megvalósítva, mely derék szépirodalmi hetilapnak éppen Tolnay Lajos a főmunkatársa és mely Mikszath Kálmán a „képviseelő-haz karzatar“ cím alatt léleki annyira kedvelt rajzait. A „Gondűz“ II. évfolyamának előtűnik fekvő 4 első száma egyszerre három eredeti regénnyel indul meg: „Az utolsó kuruczvilág“ történelmi regény 3 kötetben kitűnő regényírónktól Abonyi Lajostól, „A vér hatalma“ mely egy korabeli problémát fejteget, Beniczkyne Bajza Leuketől és „Csiriceány Bertalan ur ő mltóság“ című társadalmi regényt Vertesi Arnold élénk tollalól. Kötetmennyekkel találkoznak legjelesebb hantós költőinktől u. m. Vajda János, Kiss József, Erdődi Sándor és Reviczky Gyulától. A kisebb beszély és rajz igen gazdagon és mintaszerűen van képv-

selye Mikszath Áalmán en itett rajzszorozata, P. Szathmáry Károly „A helybenhagyott ember“. Szana Tamás „Magyar költők szerelme“ Tóth József „A tilos“, Jakab Ödön ... „Összeromlott élet“, és Tolnay Lajos „Az első eszménykép“ sat. dolgozatai által. A lap érdekességét és változ.osságát növelik Belot egy rendkívül édekesítő regénye fraoziából fordítva, és az ismeretterjesztő cikkek, mulattató apróságok, talányok sat. A „Gondűz“ megjelen minden vasárnap három tömött iven. Kiadja Székely Aladár Budapesten. Előfizetési ára; negyedévre 1 frt 50 kr. Legjobb lelkiismerettel ajánljuk e hazafias szellemű, szépirodalmunk színvonalán álló kitűnő vállalatot mindenkinek, ki lelket emelő és képző olvasmányoknak örvendeni tud. A kiadó mindenkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatónyuzammal, ki e végett levelező lapon hozzá fordul.

Az építő iparosok tanfolyama. Az állami közép ipartanodában a télen szünetelő építő iparosok kőművesek, ácsok és kőfaragók számára rendezett tanfolyam f. évi november hó 3-ik napján fog megnyitást. A tanfolyam négy téli félévre terjed s évenként november hó elejétől márczius hó végéig tart; e tanfolyamon az illető építő iparosok rendszeres szakkiképeztetést s annak sikeres bevezése után jogérvényes kőműves-mesteri bizonyítványt nyernek. Tanulókul felvétetnek a 14-ik életévet betöltött azon kőműves-, ács-, és kőfaragó segédek, a kik folyékonyan olvasni, írni és számolni tudnak, s legalább egy évig a gyakorlatban működtek. A beiratások az intézet helyiségében (VIII. ker. Főherczog Sándor tér 4. szám) november hó 2-ik napjáig, a köznapokon este 6-tól 7-ig, a vasár és ünnepnapokon pedig délelőtt 10 óratól 12-ig tartanak. Budapest, 1885, október hóban. ... Az állami közép ipartanoda igazgatósága.

SZINÉSZET CSÁKTORNYÁN.

Szombaton, október 10-én adatott „A betyár kendője“ Ács Flóra ujonnan szerződött énekesnő első fellépésével. Az énekesnő nem először lép fel Csáktornyan, mert már egy ízben gyönyörködött a közönség játékában, s így ismeretes tehetsége. Ács Flóra játszotta Zsófi szerepét, igen sikerülten, énekét s játékát többször megtapsolta a közönség. Játéka megnyerő, könnyed és élénk. Irsai mint Bandi számadó, daczára sikerült játékának nem érte el azt a sikert mint máskor ezen drámai szereppel. Krassóyné, mint Őrszi szépen meg felelt nehéz szerepének. A mellék szerepek is jól sikerültek. A darab egészben véve jól sikerült s a társulat ügyekezeteért csak elism. érdemel. Ács Flórán olyan tagot nyert a társulat, kinek segélyével nehezebb énekes darabot is előadhat.

Vasárnap, október 11-én „Az igmándi kis pap“ került színre, mely kitűnően sikerült s melyben színészeink megmutatták, hogy e társulat a vidéki szintársulatok egyik kiválóbbjai közé tartozik. Irsay (Nagy János) meglepő hűen mutatta be a régebbi időbeli tanítót, az akkor úgy nevezett „mester uram“, hites társát pedig Irsayné, Erzs. szerepében. Ács Flóra (Eszti ke gyámleányok) mint mindig úgy ma is, igen kedvesen játszott szabatos alakításával és énekével elbájolta a közönséget, mely többszörös hosszan tartó tapsviharban részesíté. Szerepét érzéssel játsza, s a szende, naiv leánykát ki a hatásos kötelezvényt játszva írja alá, kifogástalanul állítja élénk. Ferencz a tanító fia (Krassóy) e szerepben is bemutatta színészi tehetségét Leövey mint plébános megmutatá hogy készszínész arczjátéka, alakítása, semmi kíváni valót sem, hagyott hátra, Leöveyné (Lazsák Zsuzsa) úgy-

szintén a többi tagok is, szerepeikben feladatukat jóloldották meg.

Hétfőn október 12-én két kisebb darab töltötte be az estét. A pástétomos kis angyal című könyved, francia vígjáték. A darab váratlan fordulatai már magában is elég érdekesek, de érdekesé tette azt még inkább Leöveyné (Turlot Antónia) játéka, ki a szeszélyes s egyszersmind regényes párisi nőt sikerülten mutatta be. Jól játszott még Irsai (Bodrilond Leo) ki a papucs alatt előre kalandozni vágyó férjet hűen alakítá. Kováts Tisztainé s Krassói alakításuk helyesen történt. Ezt követte „A becsület szó“ Szigelhitől helyesen alakították szerepüket Irsay a filozof dandy, Krassóy mint könyelmű urak Krassóyné mint a gyermeked Roza, Leövey az indulatos nagybácsi. A színház csaknem üres volt, Bizony pedig a társulat meg érdemli a pártolást.

Kedden f. hó 13-án került színre „A veres haju“ széles e hazában köztetszésre talált darab Olasz és Olaszné ujonnan szerződött tagok első fellépésével, Szilaj Katát a Vereshajut adta Ács Flóra. Játéka szép volt, alakítása pedig sikerült, énekét a közönség zajosan megtapsolta. Ács Flóra nem csak énekével de játékaival is messze felülm. ja a társulat volt énekesnőjét. Olaszné volt Szemes Borcsa özv. menyecske, mind ő, mind pedig férje Olasz (Sajgó András) szerepüket jól betöltötték. Olaszné kedves szinpad. jele seg.

Irsay mint Veréb Jankó elemében volt, olyan jó humorral alakítva nem egyhamar látja közönségünk Csáktornyan ismét e sz. repet, mint a mai estén, Leövey (Keszeg Mihály) Olyan jó földi paraszt-gazda volt, a milyent még nagyobb szinpadon sem lehet látni.

Jól játszott még Krassóy (Sajgó Ferke). Leöveyné (Boglár Ágnes) s Krassóyné (Zsófi, Boglár Ágnes leánya.) Irsayné kettős szerepét jól vitte, különösen jól adta Sári szolgálot.

A darab sikerét csaknem kockáztatták a cigányok rossz játékkal, kiknek bizony nem ártana a tanulás.

Csütörtökön azaz 12-én Csepreghy Piros bugyélárisa került szíre Krassóy Sándor jutalomjátékaul, Krassóy adta Csillag Pál örmestert. Krassói ma is mint eddig, átérzve játszotta szerepét. Tehetséges ember, ki megérdemli azt a kitüntető pártolást, melyben a közönség részesíté. Izlésesen készült s illő dekorációval ellátott koszorut kapott a színház látogató közönségtől. Zsófi volt Ács Flóra, ki igen jó kedvvel játszott. Olyan tüzről pattant kardos menyecske volt mint annak a rendje. Jó ízű énekdarabjait élénk tetszés nyilatkozattal fogadta a közönség. Olasz mint Török Mihály bíró jól betöltötte szerepét. Jól játszottak még a mellék szereplők is különösen kitűntek Leövey (Hájas ispán) Tisztaj (Pennás jegyző) Nagy, Kis és Havady. Hanem volt két figura is a szinpadon (a wurstl praterrol) a karzati közönség nem csekély mulatságára, csak azon csodálkozunk, hogy Török Mihályné csak olyan két szolgálot talált. A szin-terem zsufolásig telt közönséggel. Kár hogy más alkalommal is nem ilyen teljes számmal jelenik meg a közönség. Most három tehetséges taggal szaporodott a társulat s így teljes a létszám, X.

HORVATSKI DEL „MEDJIMURJA“

Medjimurski konji na izložbi.

Od naših medjimurskih konjah pišeju sve novine tak su se svakomu dopale vu orsačk. izložbi. Nekoji pisac vu jednih velikih novinah tak piše, da su medjimurski konji jaki i veliki, kak da bi elefanti bili vu konjsku kožu oblečeni. Komisi. orsačk. koj su se takaj dopali naši konji ar 1500 frankov kakti premijume su rezdelili iz med gospodarov najlepših konjov, Medjimurski konji su vre pred 48 om letu poznati bili i Zalavarmegijja se je vnogo brinula, da Medjimurje i okolica čim bošeg konjskog ploda donaša, ali po 48 om letu su se drugač. premenile politična dugovanja, pak nitko nije maral s medjimurskimi konji. — Od 1879. leta je počela pak varmegijja vu ruke vzeti ploda ovog izvrstnog konjskog fajte, a prem naš vicekomus, Gospodin Svaslits Benő i za tej poselj postavljena komisi. su puku medjimurskom i buhneč komu vnoga-vnoga hasna upravili.

Vezda je magjarski korman vzel vu ruke napredek ploda medjimurskih konjov i ako budu i naši gospodari se trsili: stotinke, jezerače budu nam curele vu Medjimurje, ar naše konje ve. po izložbi bude ne samo čela Magjarska zemlja, nego i drugi europejski daleksi orsagi poznali.

Hvala orsagu, varmegijji i svim onim, koji vu tem poslu za napredek Medjimurja se trse,

Vu izložbi su izvun našeg G. vicekomusa još Gg. Vrancsits Károly čakovečki varm, sudec, Szmodits Elek zemelski gospon

iz Serdišca, Tivadar Ferencz dekanovski i Nagy Sándor bellatinski notarius kakti izimenuvani komisi. ri hvale vredni.

Vu izložbi premije su dobili: Jurisaga Ferencz iz Miklaveč 400 frkov, Rahoda Mark iz Bellatinec 300 frkov, Szucsecz Iván iz Orehovce 200 frkov, Vadlja M. iz Serdišca frkov, Zorko Stefan iz Lippahócz 100 frkov, Vurušič Matyas iz Hlapičine 100 frkov.

Iz vun ovih hvale su vredni sledeći, kojim je komisi. dopustila vu Budinpe t odpeljati svoje ljépe konje: Szobocsán István Lapsina, Grúskovnyák Mátyás F. Bisztrice, Jancsecz Nándor Szoboticza, Jankovits Márk Jursevecz, Simunkó Imre, Podbreszt, Kanyér Flórián Orehovicza, Sántek Antal Novákevecz, Kodba József M. Szerdahely, Kozják András Benkovecz, Držanics Jakab Turcsiscse Furdí Tamás Domasinecz, Szucecz Iván, Orehovicza, Vrázič Mátyás Goričan, Juhász Lukáts Deržimore c, Radoba Mark Adrianecz

ZABAVA.

Pučke Pésme.

I.

Neima tak čuda zvézdah na nebu,
Kulikopot jesi ti mi na umu.
Ako bi ti me tak verno ljubila:
Vekša bi, i globlja bila
Ljubav naša od merja.

V jesen leti roda ptica na istok,
Na proletje dojde opet v gnjezdo svog,
Ali kada roda ptica doleti,
Puca ova, ljuba bu mi,
Ljuba morala biti.

II.

Csárdás skrljaka si kupim,
S rožmarinom ga nakitim.
Bu mi svigdi, svigdi dišel,
Kud i kud bum ja s njim išel,
Za menom išle
Budu sve puće.

Iz magjarskoga:

T. J.

Nedelna zabava.

Videl sem več više puta, kak se naši ljudi po seju zabavljaju po nedeljah i svetkih, kada maju čas. Doista, da ta zabava na puno mestih ljepo i pristojno biva; ali žalibože vu nekoji mestih nasuprot svemu dobru pozabe se ljudi, da su neumrla i s pametjum nadarena biča.

To mi je jedini cil ovde malo opisati jednu plemenitu nedelnu i svetkovnu zabavu.

Poznal sem jednoga človeka, koj je priličnu obitelj imal. Bilo jih je pri hiži on s ženom i petero dece. Svi su bili Boga bojeći i dobro su se stali. Ime mu je bilo Pavel a

zeni Kata. Pri ovi hiži je doista bil blagoslov hižni, kaj je i Pavel gazda zaslužil, ar evo prilika njegovoga skrovnoga življenja.

Naš Pavel se več v sobotu popoldan pripravil k nedeli, i zapovedal družini, da se s posli naj žuriju, da večer več nikakvoga dela nebu.

Drugi dan v jutro t. j. v nedelju, kad se veliki zvon oglašil, prebudil je Pavel celu družbu govoreč: „Ovo je den Gospodinov“. Zatim su se v ime Svevišnjega opravili i zajedno išli k meši. Jedna Kata je ostala doma, koja jim je zajtreka sgotavljala. Dok je družba iz cirkve došla, bil je zajtrek gotov, kojega su onda potrošili v najvekšem blagoslovu.

Po zajtreku pogledali su marhu i sve po gruntu, jeli je v redu, a potem je došlo i polne. Do poldana je već bil obed pripravljen, k kojemu su si seli i potrošili. Po obedu ako je bila večernica poslal je Pavel celu družbu opet v cirkvu ako pak nije, onda je vzel knjigu i čital jim je celi popoldan svakojačke lijepe stvari.

Ali Pavel nije samo iz knjige čital, nego i pripovedal i razgovaral se je svojom družbom od svakojačkih dogodjajih i pripovedal jim pripovesti. Iz međ mnogih ovo i ja jednu pišem, koju sam čul od gazde Pavla:

Jedenput živjel je jedan mladi človek, komu je bilo ime Štefan. Taj Štefan bil je veliki siromak pak je delal kretke i trži nje, pak si je stoga kupil i skrbel svagdašnji kruh. Ali kretke nisu ljudi jako kupovali i tak je čudajput gladen ostal naš Štefan. Jedenput baš nikaj nije imel za jesti i tak gladen išel je proti jednomu varašu v uadi, da bu tam kaj prodal. Ali varaš je daleko bil još, je čez čudaj sel moral prejeti, dok dok je do njega došel. Glad ga je bolje i bolje mučil. Kad je i jednoga ljepo običenoga človeka videl iti proti njemu.

Štefan si misli v sebi, vezda sram na stran, ja ga bum prisil, naj mi pomore, ar drugač si pomoči nemrem. Kak je mislil, tak je i napravil. Kad je do njega došel, taj nepoznati človek: sta: se pred njega i prosil ga lepo naj mu pomore, naj mu da nekoliko krajcarov, ar drugač od glada poginuti mora.

Ovaj človek mu odgovori: „Jeli tebe nije sram prositi, tak mladi človek, pak se nemre kruha zaslužiti.“ Štefan mu nato odgovori „Predobri gospone, nisam ja tomu kriv, da si nemrem zaslužiti. Vidiš ovd imam puno kretkah, ali nemorem prodati, ar ljudi neču kupiti, ja delam i tebi bum delal, zemi me v službu, budem ti veren sluga.“

Človek se smiloval Štefanu i reče „nerebam ja tvoju službu. Znam ja, da si ti pošten dečko, zato te vezda nadarim i ja tebi dam jednoga slugu, koj ti na tvoju zapoved sve zvrši.“ Nato je taj nepoznati človek zafučul i doletel je jeden ftič pak si je sel na jednu kretku. Sada mu veli taj nepoznati človek: samo reči „ftičica moja daj mi to“, i sve bude ti zvršeno. A znaj ja sam tvoj patron, ja sem Sv. Štefan, i na to je zniknul.

Naš Štefan odmah veli „ftičica moja daj mi jesti“. Najedenput je bil celi obed pred njim, kakvoga još videl nije. Štefan se najel i išel je dale. Onda je prosil od ftiča opravu, onda konja i sve je dobil. Na konju je jahal i došel v varaš, gde je pri jednim grofu zabava bila, tam je svakojačke čude delal i dobro se zabavljal. Nato dojde k njemu hiže gospodar i ponudil mu svoju zaručnicu, kaj je s njom plesal. Naš Štefan plesal je s njom i jako mu se dopala. Najedenput, dojde k njemu opet gospodar i pita ga, kaj mu da za njegovoga ftiča. Štefan mu odgovori. „Nemaš ti blaga, da jednoga, za koje biti ga dal. Gospodar mu veli: dam ti ovo celo imanje i k tomu pripadajuće šume i zemlje, daj mi ftiča. Štefan mu veli, da mu neda, nego još jednu želju si poželji od ftiča i onda mu, da ftiča i onda mu naj da blago i svoju zaručnicu, onda mu da ftiča. Gospodar je privoljil. Štefan je nato zaprosil od ftiča jednu kočiju s četirimi konji i sel si je s zaručnicom nuter i odpeljal se gledat šume i zemlje, koje je k imanju dobil. Gospodar pak je vzel ftiča

i odnesel ga v jednu hižu i tam mu zapovedal naj mu da drugo imanje, ali mesto maloga ftiča postal je veliki sivi ftič i zakričal — kuku — pak je odletel. Nato su ljudi rekli „Grof je blago, poštenje i zaručnicu dal za jeden ftič.“ Štefan pak je bogat postal.

Naš Pavel gazda je iz toga navek deci navuka dal i povedal njim, da nesmemo za velikim blagom hleptiti, ar koj za velikim hlepti, i ono sgubi, kaj ima.

Tak je zabavljal svoju družbu do večerje. Bilo je pri njegovi hiži i stranjskih pucah i dečkov, koji su ga poslušali radostno.

I novine je držal naš Pavel i s njimi višeput zabavljal mladež selsku. Negda negda su i popevali i dobro se zabavljali poleg kapije rujnoga vinca, ali zato nisu pijančevali.

Tak bi valjalo, da bi v nogi gazda svoju družbu doma zabavljal, koja onda nebi iskala zlo pajaštvo i krčme.

KOVACSEVITS ISTVÁN.

Kaj je novoga?

— **Kraljica Jelisava** je iz Gödöllöva odputovala v Triest, a odonud bude po morju dale putovala. Znamenitije stacie budu: otok Korfu, varoš Athem (glavni grad Grčke) i v Male-Azije varoš Beirut. Ov put napraviti su našoj kraljici doktori ratali; ali pošte tam v jeseni dojde nazad v Gödöllö.

— **Valski herceg** (budući vladar kraljevine Englejske) je već sedem dni v Budimpeštu; to je siguran znak, da se dobro čuti kod nas. Naj zadnje vreme je v Berzenci bil gde su s grofom Tasillo Festeticem lov držali. Obično v Budimpešti pri Gr. Alajos Károlyiju stanuje. Valski herceg je jako dober človek i gospon, nas magjare rad ima, jako se rad zabavlja s našom gospodom v izložbi, v casini i t. d. On bude jedne najveće kraljevine (Englejske) dojdajući vladar po vremenu. Jako nam je drago, da se kod nas već treći put dobro čuti i da mu vreme vugodno prejde med nami magjari.

— **Velika i znamenita skupščina** je bila ove dneve v Budimpešti. Ovde su bili svi bolši gazdi cele Europe; da se dospomenaju kak bi moči bilo stališ gospodarski opet pomoči, gore zdignuti. Bog njim blagoslovi njihovo nastojanje, da svoj cil dosegnu i da se i mi dočekamo ono sretno vreme. V onoj skupščini je bil Tisa Kalman i još četiri ministri i zvan ovih je bilo mnogo magjašov i stranski gostov. Bile su tu zdravice od južne do severne Europe. Tuliko vredni ljudi je tak fletno ni još bilo skup pod vremenom izložbe.

— **Nesreća**. Septembra 16-ga je jeden stanovnik iz Velike ak zvan Tieber Ferenc a svojom ženom na malo vreme na polje išel vun. Dve male dečice su si doma ostavili. Vekši je 4 let star bil a menjši pak 11 mesecov. Ve te nesrečni vekši deček zeme šibicu i vužge slamu v zibki gde mu je brat ležal. Po ovim vremenom su roditelji dimo došli, ali malo detešce je tak već bilo požgano, da je na četrti dan vumilo. Ta roditeljska nemarnost je zaistinu karanje vredna.

— **Duga jesen**. Ako istinu veliju henci s njihovom prorokovanjem, onda išee moremo lepo dugo, jesensko vreme dočekati. Ovo prorokanje tak glasi: Kulikó dnevor pred Martinjem sneg zakrije planine, tuliko tije-dnov moremo čekati po Martinjem lepo vreme. Prošli mesec zadnjoga smo vidli zaistinu da još vekše brege sneg pokriva, daj zato Bog da henci budu p r a v i m e l i i poslu v r e m e n u.

— **Biškopov verni pes**, Svaki se bude ejetil na onoga črnoga maloga peseka, koj je

navek pri strani biškopove bil kad mu se je gazda šetal, Kak mu je gazda (Pettler biškop) vumil, tužen je okolo hodil, gde v vrtu, gde v sobi da si svojega dobrog gospodara najde, ali zabada v ga je iskal nije njega već bilo. Na jempat najde on trag po kojemu su mu gospodara v cirkvu odneali - počme po njim bežati, ali ni duže jer je pred veliki vratimi svoju paršupustil.

— **Kakva bude zima?** Praktični ljudi poprem gazdi, ob vnoge malenkasti i dogodjača znaju suditi o vremenu. Naprimer pčelari to veliju: ako si pčele koše fest zamazaju v jeseni, onda tvrdu zimu moremo čekati. Dugo let nisu si pčelari zapamtili, da bi si pčele v jeseni tak zamazivale svoje koše, kak letos, tak brščas oštru zimu hademo imali.

— **Nesreća na proščanju**. Ove dneve je v Garadni proščanje bilo s kojega je jeden napit kučiš fest dimo tral si konje v Vite many. Na koli je jedna stara majka i jedno dete, 8 let staro sedelo. K ovim je kučiš još osem ljudi gore vzel. Kak kučiš k vili-manjskomu mlinu dotira nije slušal na opominanje nego jednako v HERNAD je zatiral konje. Na sredi v dubokoj i bistrotekućoj vodi su se kola prevrgla i samo s velikom nevoljom su se osem od smrti oslobodili, a drugi pak: dete, kučiš i stara majka su se vtopili s konjama skupa.

— **Tajne jednoga zavezanoga glaža**. Na železnici v jednoj kočiji su skup putovali: jedna mamica s dvema lepimi kćerami, dva mladi gosponi i jeden meštarski človek koj je v jednom kutu dremal tiskuč v šaki jednoga zavezanoga glaža. Mlada gospoda su zabavljale svoje gospodične, najenput opaziju da njim jedna bleđa kak stena postane a v drugoj minuti opet, kak ogeuj vruča i čelena. Ta gospoda odmah obloke otvoriju, ali sve ništa ne hasni. Vezda su k staciji došli Gospodične, kak i njihova majka se samo zgubiju, nestale su. Med ovom bakom se je i on muž v kutu predremal, pogleda v glaz i zakriči. „Jaj gde su moje pijavice, kraj njim je, ni jedne neimam sve su odšle.“ To su samo mladi ljudi poslušali i verda su počeli razmeti kaj se je s gospodičami dogodio. Taj isti muž je barhar bil, koj si je v varašu pijavke kupil, ali pijavke su se oslobodile z rešta, jer je pokrivalo s glaža dole opalo, tak su morale one gospe s krvom platiti ono putovanje. Na skoro se ženske nazad vratiju i zakleju se, da nigdar već nebudu putovale s takvim človekom, koj jednoga zavezanoga glaža ima v ruki.

— **Na mesto divje svinje človeka strelili**. Poleg Sekely-Udvarhelja v jednoj šumi su lov držali na divju svinju. Ali na lovi na mesto divje svinje su Pačka Štefana pogavnjača strelili, tak nesretno, da su ga najenput v Budimpešt v bolnicu odpelali, da ga tam izvraćiju.

— **Iz službenoga lista**. Nj. c. kr apošt. Veličanstvo poleg predloga visokoga m. kr. ministra k priličkomu novomu kotarskomu sudu, koj se 1. novembra počme, za kotarskoga sudca: Götz Ferenc mura-sombatskoga podsudca imenuvali i takodjer tam Simon Lajoša kakti čakovečkoga podsudca premestiti odredil najmilostivnije.

— **Sladki je med!** To su mislili lopovi Kočiš Balaž, Kollarics Juraj iz Gardinovca i Horvat Lukač iz Domašinec. Ovi tri su 1. oktobra v noći v Turščišču v čmešnjaku Deutsch Salomona četiri zmeđom pune koše vkrali. Ali se je zeznalo. Kollarics Juraja i Hrvat Lukača su žandari prijeli, Kočiš Balaž pak je vušel, ali se je sam potlem pojavil pred sudcom, a vezda svi tri dokre ptice v reštu sediju i misliju na sladkost meda i na žukost rešta.

— **G. Glád Ferenc** nedelski navučitelj, koga pošt. čitatelji iz njegovih lepih v „Medjimurju“ pisanih štivah dobro poznaju je 9-ga o. m. v Kottoribi zebzan za navučitelja i orguljara, HTA HAKO

Prirečja.

A.

Ako medved ima meda, ima ga i kam deti.

Ako ti i reče tko: lonec! samo naj ti ga vu glavu nehati.

Ako se prvič nezdodi, morti se drugoč zhdodi

B.

Bolje je malo, pak dobro, kak zlo, pak vnojo,

Bolje je deset krivih odvezati, kak jednoga pravičnoga obsuditi.

Bolje je popitati, kak faleti.

Bolje je reći: Na! nego: Bog ti naj pomore.

Bedaki niti znaju govoriti, niti mučati.

Bolje je tebi, kad su ti ljudi jalni, nego kada te miluju.

Bolje je sto nadeljiti, nego jednoga prositi,

Bolji je odprt neprijatelj, neg zkazljivi prijatelj.

Brada kaže jarca, ne pako mudroznanca se mora.

C.

Cesa ni, to niti cesar nepotrebuje.

Čez jedno vuho nuter, čez drugo van.

Cesa ga né na gođenju, néga niti po gođenju.

Čiji se kruh je, njegova i pésem spévat

D.

Da bi mladenc znal, stavec mogel, lenjak hotel, nikaj dobra nebi bilo zapušćeno.

Da si zasel, kad si sedlal, bil bi dobro došel. —

Deca povédaju kaj činiju, starci, kaj su vćinili, bedaki, kaj bi vćiniti morali, srćeni kaj bi vćiniti radi, spametni, kaj je činiti.

CENA ŽITKA.

Kurusa	na vagi	6. — 6.20
	stara	—
Pšenica	"	7.20 7-66
Hraš	"	6. — 6.60
Jecmen	"	6. — 7. —
Zob	"	6.50 —

LOTTERIJA

Budimpeštu 1885 11. oktobra

27. 33. 40. 65. 90.

Sarkeantó: MARGITAI JOZSEF urednik.

Hirdetések.

UNIVERSUM

Illustr. Zeitschrift f. Belletristik, Kunst und Wissenschaft. II. Jahrgang. Jahrl. 24 Hefte, halbmonatl. Jedes Heft i. gr. lex-Form mit 3 Lichtdruck-Kunst-beilagen

kostet nur 50 Pf.

Abonnements bei sämtl. Buchhdlg. u. Postanstalten. Mitarbeiter die besten u. beliebtesten Schriftsteller u. Meister der Kunst. Das erste Heft ist erschienen u. beginnt mit einer grösseren Novelle aus dem altrömischen Afrika:

„Die Numidierin von Ernst Eckstein.“

Zu beziehen durch:

Ph. Fischels Filialbuchhandlung in CSAKATHURN.

291 2-3

Eppen most jelent meg és ingyen kapható

a képes családi lapok

VIII. évfolyamának első száma.

Tartalom: Az utolsó rév. (Elbeszélés.) Tolnay Lajostól. — Erdei román cz. (Költemény.) Bartók Lajostól. — (Iszeste. (Tárca) Sziklay Jánostól. — Barababao. (Velencei történet) Tóth Bélától. — A boszorkány. (Theauriet André regénye.) — Az állatok erőképesége. (Ismerető tárca.) — A szobor titka. (Regény.) Tábery Róberttől.

Legjobb és legelterjedtebb színpodalmi képes hetilap.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egy negyedévre 1 frt 50 kr., félévre 3 frt, egész évre 6 frt.

A Képes Családi Lapok kiadóhivatala Méhner Vilmos, Bpest, IV. papnövelde-utca 8. 286 3-3.

Hirdetmény.

Egy igen jó állapotban levő csaknem új

ESZTERGA

továbbá egy 1-es számú

szintén egészen jó WERTHEIM-FÉLE

tűzmentes

PÉNZSZEKRENY

jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Oglas.

Jedna jaro dobra skoro čisto nova

ESTERGA

na dalje

jedna br. 1 takodjer

jaro dobra

VERTHEIM CASSA

je fal za kupiti.

Više pri uredničtvu. 284 4-*

SZÖVETEK női és férfi RUHÁKNAK.

csakis tartós gyapjuszövetből EGY KÖZÉPTERMETŰ férfi részére

Egy öltözetre 3-10 méter	(jó gyapjuszövetből)	4 frt 96 kr.
	(jobb gyapjuszövetből)	8 " " "
	(finom gyapjuszövetből)	10 " " "
	(legfinomabb gyapjuszövetből)	12 frt 40 kr.

Perwient a legfinomabb gyapjuból a legdivatosabb színekben a legújabb NŐI-POSZTÓRUHÁKNAK. ára méterenkint 2 frt 20 — 2 frt 40. Fekete Palmerston — télikabát szövet — tricot. valódi gyapju téli köpenyeknek nők részére méterenkint 4 frt. — Loden női esőköpenyek és ruháknak.

Utazó-Plaidok drbja 4, 5, 8, egész 12 frtig. Legfin. öltözéteket nadrág, felső-kabát és esőköpenyszövetek túlfű, Loden, commis Kammar, Cheviot, Tricot női kendőket: tekeasztal posztókat: perwient: doskingot ajánl

Alapított

Stikarofsky János

... 1866 ...

gyári raktára Brünben.

Minták postabérmentesen küldetnek. Mintalapak a szabómester uraknak bérmentellenül küldetnek. 10 frton leülű utánvétel küldemények bérmentve. Allandóan több mint 150,000 o. é. frt. értékű raktárom van, ennél fogva természetes, hogy nagy világuzetemben sok 1 egész 5 méternyi posztó-vegek maradnak, csakhogy ily posztóvegeket kénytelen vagyok jóval a készítésáron alól tovább adni. Minden józanul gondolkodó ember befogja látni, hogy e kis posztóvegekből minták nem küldhetők, mivel néhány száz minta rendelésénél e végből mi sem maradna, ennél fogva tehát valóságos szédelés ha posztókereskedési czégekből mintákat hirdetnek, mert ez esetekben a minták egész darabból és nem végekből valók, ily eljárásnál a szándék ösmeretes. Meg nem felelő posztóvegek kieseréltenek, vagy a pénz visszaküldetik. Levelezések magyar, német, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven fogadtatnak el. 203 9--20.

NAGY VÁLASZTÉK MENYASSZONYI ÉKSZEREKBEN

Alapított 1873. évben.

HERLINGER M.

Alapított 1873. évben.

órák és ékszerész, Csáktornyan.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű

órák, arany, ezüstárak és ékszerekből

legfin. kiállitva, a tárgyak mindegyike a cs. k. fémjelző-hivatal által feltüvizsgálva és fémjelezve van.

Mindennemű

RÉGI ÓRÁKAT

ugyszintén

ARANY- és EZÜST TARGYAKAT

javitás végett jöttállás mellett, elvállalok.

Régi tárgyak cserébe a legmagasabb árban átvétetnek.

NB: Bátorodom még jól berendezett optikai áruraktáremat is a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani. 209 33-*

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen és pontosan eszközöltetnek.

NAGY VÁLASZTÉK SZÜLETÉSNAPI AJÁNDEKOMBAN

Nyom. Fischel F. Iaptulajdonosnál Csáktornyan.